

הצהרות בכירים איראנים בנוגע ליהודה ושומרון כביטוי להגברת מאמצי איראן להרחיב את השפעתה בזירה זו

מאת: ד"ר רז צימט

9 בפברואר 2023

עיקרים

◀ **בחודשים האחרונים התרבו ההתייחסויות הפומביות מצד בכירים במשמרות המהפכה האיראנים להתרחבות "ההתנגדות הפלסטינית" ביהודה ושומרון ולאתגרים הגוברים הניצבים בפני ישראל וצה"ל בזירה זו:**

◆ באוגוסט 2022 הצהיר מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי, כי "ההתנגדות הפלסטינית" הצליחה להרחיב את מאבקה נגד "הציונים" מרצועת עזה לגדה המערבית וציון, כי כשם שעזה התחמשה, כך גם היא יכולה להתחמש וכי תהליך זה כבר החל ונמצא בעיצומו.

◆ בדצמבר 2022 טען אסמאעיל קאא'ני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, כי מדי יום מתבצעות בין ארבעים לחמישים פעולות נגד ישראל בגדה המערבית לבדה וכי "המשטר הציוני" הפך חסר אונים ונמצא תחת לחץ כבד.

◆ בינואר 2023 שב קאא'ני והתייחס לחולשתה של ישראל מול הפלסטינים וציון, כי יותר ממחצית צבא "המשטר הציוני" מוצב בגדה המערבית, שגודלה כמחצית מגודלו של מחוז כרמאן שבדרום-מזרח איראן.

◆ בינואר 2023 אמר סגן מפקד משמרות המהפכה לשעבר, חסין נג'את, כי בתקופתו של מפקד כוח קדס לשעבר, קאסם סלימאני, לא הייתה הגדה המערבית פעילה כל כך, אך כעת היא הפכה פעילה אף יותר מאשר רצועת עזה.

◀ ריבוי ההתייחסויות האיראניות למתרחש ביהודה ושומרון בא במקביל לשורה של חשיפות ישראליות בשנים האחרונות של פעילות איראנית גוברת בזירה זו, לרבות ניסיונות להקמת תשתיות מודיעיניות איראניות בישראל וביהודה ושומרון, ביסוס תשתיות טרור במסווה של ארגונים אזרחיים והעברת חומרי נפץ באמצעות כלי טיס בלתי מאוישים.

◀ המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית, לרבות ביהודה ושומרון, החלה כבר בשנות ה-90 של המאה העשרים. כוח קדס של משמרות המהפכה פעל לעידוד פיגועי טרור נגד ישראל והיה מעורב בסיוע לארגוני הטרור הפלסטינים, ובראשם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, באספקת אמצעי לחימה, בהעברת סיוע טכני-מבצעי, באימונים ובהעברת כספים. בעקבות השתלטות חמאס על רצועת עזה ביוני 2007 הועתק עיקר הסיוע האיראני לרצועת עזה. מבצע "צוק איתן" בקיץ 2014 סיפק להנהגה האיראנית הזדמנות נוספת לבטא את תמיכתה בארגוני הטרור הפלסטינים. ב-23 ביולי 2014 נשא ח'אמנהאי נאום לרגל "יום ירושלים העולמי" המצוין מדי שנה

ביום שישי האחרון של חודש רמז'אן. מנהיג איראן לא הסתפק בהבעת תמיכה בפלסטינים אלא קרא באופן חריג לחימוש הגדה המערבית.

◀ מאז הצהרה זו, שבו בכירים איראנים והדגישו את הנחיית מנהיג איראן להרחיב את "ההתנגדות הפלסטינית" גם לגדה המערבית. עם זאת, ההתייחסויות הפומביות המתרבות לאחרונה מצד בכירים איראנים בנוגע להתפתחויות ביהודה ושומרון, במקביל לחשיפת פעילות איראנית גוברת בזירה זו, **מחזקות את ההערכה בנוגע להתגברות מאמצי טהראן להרחיב השפעתה ביהודה ושומרון, ולא רק ברצועת עזה.**

◀ ניתן להצביע על שלושה גורמים מרכזיים העומדים בבסיס התגברות מאמציה של איראן להרחיב את השפעתה ביהודה ושומרון:

◆ **עליית המדרגה ברף המתיחות בין איראן לישראל**, במיוחד לאור התקיפות המיוחסות לישראל נגד יעדים איראנים בסוריה, בגבול סוריה-עיראק ועל אדמת איראן עצמה. העמקת ההתבססות האיראנית ביהודה ושומרון עשויה להרחיב את ארגז הכלים המשמש את איראן לצורך תגובות אפשריות נגד ישראל וכולל, בין היתר, יכולות תקיפה (עצמאיות או באמצעות שליחים) מסוריה, מלבנון, מעיראק ומתימן, תקיפות סייבר, תקיפת כלי שיט ישראלים וטרור נגד יעדים ישראלים ויהודים. התחזקות התחושה באיראן, כי ישראל מנסה לכתר אותה באמצעות הרחבת נוכחותה בסמוך לגבולותיה (במפרץ הפרסי, בכורדיסטאן העיראקית ובקווקז), מחזקת אף יותר את נחישותה לבסס את נוכחותה והשפעתה בסמוך לגבולות ישראל לשם שיפור יכולות ההרתעה והתגובה מול ישראל.

◆ **היחלשות הרשות הפלסטינית ומנגנוני הביטחון הפלסטינים והתגברות גל הטרור ביהודה ושומרון** מספקות לאיראן הזדמנויות חדשות להגברת פעילותה ולהרחבת השפעתה בזירה זו תוך ניצול ההסלמה הביטחונית, הוואקום השלטוני וצמצום יכולתה של הרשות הפלסטינית לשלוט בשטח.

◆ **מגמת ההתקרבות בין איראן לחמאס בשנים האחרונות**, לאחר מספר שנים של הרעת היחסים ביניהן בשל העמדה המסתייגת, שנקטה חמאס כלפי משטר אסד, ותמיכתה בערב הסעודית במערכה הצבאית בתימן. ההתקרבות באה לידי ביטוי בריבוי משלחות חמאס באיראן ובהתבטאויות פומביות של בכירי חמאס על חשיבות הסיוע הצבאי שמעניקה איראן.

הצהרות בכירים איראנים בנוגע למצב ביהודה ושומרון

◀ בחודשים האחרונים התרבו ההתייחסויות הפומביות מצד בכירים במשמרות המהפכה להתרחבות "ההתנגדות הפלסטינית" ביהודה ושומרון ולאתגרים הגוברים הניצבים בפני ישראל וצה"ל בזירה זו. באוגוסט 2022 העניק מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי (Hossein Salami), ריאיון נרחב לאתר הרשמי של מנהיג איראן בעקבות מבצע "עלות השחר" ברצועת עזה.

**מפקד משמרות המהפכה, חסין סלאמי
(אתר מנהיג איראן, 19 באוגוסט 2022)**

◀ בריאיון אמר סלאמי, כי "ההתנגדות הפלסטינית" הצליחה בשנה האחרונה להרחיב את מאבקה נגד "הציונים" מרצועת עזה לגדה המערבית חרף הניתוק הגיאוגרפי בין הרצועה לגדה ועל אף המגבלות והאמצעים הטכנולוגיים, בהם משתמשת ישראל כדי לפקח על הרצועה ולנתק אותה מבחוץ. מגבלות אלה לא מנעו מהפלסטינים להתעצם ולפתח אמצעי לחימה מתקדמים. הוא הדגיש, עם זאת, כי אין די ביכולת הטילים והרקטות שבידי הפלסטינים וחזבאללה כדי לשחרר את השטחים הכבושים ויש צורך בחיזוק היכולות גם בתחום הלחימה הקרקעית כדי להביס את ישראל באמצעות גלים של אזרחים ולוחמים צבאיים, כשם שעשתה איראן במהלך מלחמתה עם עיראק בשנות ה-80, תוך ניצול שטחה הקטן והמאוכלס של ישראל. סלאמי ציין, כי האסטרטגיה של "ההתנגדות" היא לכפות על האויב לקבל את תנאי הפלסטינים באמצעות עימותים מוגבלים וקצרים וכי הוכח ש"המשטר הציוני" אינו מסוגל להילחם אפילו נגד קבוצה אחת של "ההתנגדות", והביא כראייה לכך את רצונה של ישראל לסיים את הלחימה. סלאמי הוסיף, כי כשם שעזה התחמשה, כך גם הגדה המערבית יכולה להתחמש וכי תהליך זה כבר החל ונמצא בעיצומו, והדגיש שאין כל קושי לייצר אמצעי לחימה ולהעבירם ממקום למקום (אתר מנהיג איראן, 19 באוגוסט 2022).

◀ בדצמבר 2022 התייחס מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, אסמאעיל קאא'ני (Esmail Qaani), למאבק בין ישראל והפלסטינים והצהיר, כי מצבה של ישראל קשה וכי לא רחוק היום שבו הפלסטינים יסלקו את הישראלים מפלסטין הכבושה. בטקס לזכרו של שגריר איראן לשעבר בתימן, חסן אירלו (Hassan Irlou), אמר קאא'ני, כי מדי יום מתבצעות בין ארבעים לחמישים פעולות נגד ישראל בגדה המערבית לבדה וכי "המשטר הציוני" הפך חסר אונים ונמצא תחת לחץ כבד. הוא הוסיף שככל שישראל וארצות הברית יגבירו את הלחץ על איראן, כך הן יעמדו בפני לחץ כפול (תסנים, 20 בדצמבר 2022).

**מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה, אסמאעיל קאא'ני
(תסנים, 20 בדצמבר 2022)**

◀ בינואר 2023 שב קאא'ני והתייחס למצבה הקשה של ישראל במערכה, שהיא מנהלת מול הפלסטינים. במהלך טקס בעיר כרמאן (Kerman), אמר מפקד כוח קדס, כי לראשונה, יותר ממחצית צבא "המשטר הציוני" מוצב בגדה המערבית, שגודלה כמחצית מגודלו של מחוז כרמאן. קאא'ני התייחס למצוד, שערך צה"ל אחר מחבל פלסטיני (ככל הנראה עדי אלתימי, שביצע את הפיגוע במעבר שעפאט ואת פיגוע הירי סמוך למעלה אדומים באוקטובר 2022), ואמר, כי כל מערכת הביטחון הישראלית התגייסה כדי למצוא את הצעיר שירה לעברם, אך ללא הצלחה. רק לאחר שבוע, כאשר הוא ירה לעברם שוב, הם הרגו אותו (תסנים, 5 בינואר 2023).

◀ בינואר 2023 אמר סגן מפקד משמרות המהפכה לשעבר, חסין נג'את (Hossein Najat), כי הגדה המערבית הפכה בשנה האחרונה פעילה אף יותר מרצועת עזה. בריאיון לסוכנות הידיעות תסנים (3 בינואר 2023) התייחס נג'את, ששימש גם כסגן ראש ארגון המודיעין של משמרות המהפכה, להישגיו של מפקד כוח קדס לשעבר, קאסם סלימאני, שחוסל בינואר 2020 בידי ארצות הברית ואמר, כי בזכותו הצליחו הפלסטינים לשפר את יכולותיהם באופן ניכר. הוא הוסיף, כי יורשו של סלימאני בתפקיד, אסמאעיל קאא'ני, המשיך בדרכו ובזכותו הפכו תימן והגדה המערבית לחזקות יותר. נג'את ציין, כי הגדה המערבית לא היתה פעילה כל כך בתקופתו של סלימאני, אך כעת היא פעילה אף יותר מאשר רצועת עזה. בשנת 2022 נהרגו, לדבריו, כ-30 "ציונים" בגדה והיקף הפעולות שבוצעו בה הינו חסר תקדים.

חשיפות ישראליות של פעילות איראנית ביהודה ושומרון

◀ ההתייחסויות האיראניות למתרחש ביהודה ושומרון נשמעות במקביל לשורה של חשיפות ישראליות בשנים האחרונות של פעילות איראנית גוברת בזירה זו. ביוני 2019 חשף שירות הביטחון הכללי ניסיון של המודיעין האיראני להקים תשתית ריגול בישראל. הארגון עצר חודשיים קודם לכן את ת'אאר שעפוט, איש עסקים ירדני בן 32, שמוצאו מחברון, שנכנס לישראל בשליחות המודיעין האיראני במטרה לקדם הקמת תשתיות בישראל וביהודה ושומרון, שישמשו לפעילות חשאית מטעם איראן. לפי הודעת שירות הביטחון, הקשר בין שעפוט למודיעין האיראני החל בלבנון, שם פגש שני מפעילים דוברי ערבית מהמודיעין האיראני, שהציגו עצמם בכינויים "אבו-צאדק" ו"אבו-ג'עפר". הוא נפגש עימם בשנים 2018-2019 מספר פעמים בלבנון ובסוריה והונחה על-ידם להקים תשתית עסקית בישראל, שתשמש כיסוי לפעילות איראנית עתידית. בכניסתו לישראל ביולי ובאוגוסט 2018 ובאפריל 2019 החל שעפוט ביצירת קשרים עם גורמים בשטח, במטרה שייעו לו במשימותיו. כמו כן, הציע

למפעיליו להקים מפעל בירדן, שיעסיק עובדים שיעים וישמש לפעילות איראנית עתידית נגד ישראל. עוד התגלה בחקירה, כי המודיעין האיראני התכוון להסתייע בו כדי להעביר כספים לפעילי טרור בגדה המערבית ובשאר (הארץ, 20 ביוני 2019).

◀ ביולי 2019 עדכן שירות הביטחון הכללי על חשיפת רשת, שפעלה לגיוס אנשים בישראל, ביהודה ושומרון וברצועת עזה לטובת המודיעין האיראני. בשירות הביטחון הכללי ציינו, כי הרשת פעלה מסוריה בהכוונה איראנית ובהובלת גורם סורי בשם "אבו-ג'האד" וניסתה לגייס אנשים באמצעות יצירת קשר ראשוני מפרופילים פיקטיביים בפייסבוק ובהמשך ניהול הקשר באמצעות אפליקציות להעברת מסרים. הגורמים שגויסו התבקשו לאסוף, בין השאר, מידע על בסיסים צבאיים, מתקנים ביטחוניים רגישים, אישים, תחנות משטרה, בתי חולים ועוד, כחלק מהכנת יעדים לביצוע פיגועים בישראל ביוזמה איראנית (מעריב, 24 ביולי 2019).

◀ ב-21 ביולי 2020 התיר שירות הביטחון הכללי לפרסם, כי במסגרת פעילות משותפת עם צה"ל נחשפה וסוכלה פעילות טרור במסווה של ארגון אזרחי בשם "אלשבאב אלקומי אלערבי". על-פי דיווח שירות הביטחון, חשיפת הפעילות החלה בחקירתו של יזן אבו צלאח, פעיל החזית העממית, תושב עראבה שברשות הפלסטינית, במסגרתה התקבל מידע על תכנון פיגוע בישוב חריש וחטיפת חייל לצורך מיקוח. לאור ממצאי חקירתו של אבו-צלאח, נעצר לחקירה בן דודו, מחמד אבו צלאח, תושב ביר זית, שמסר בחקירתו, כי הארגון מקיים אימונים משותפים עם גורמים באיראן, וכן עם חזבאללה וצבא סוריה. בראש הארגון עמד אסעד אלעאמלי (שכונה "ד'ו אלפקאר"), אשר פעל מלבנון והיווה איש הקשר של הארגון מול איראן וחזבאללה (Ynet, 21 ביולי 2020).

◀ בספטמבר 2020 עדכן שירות הביטחון הכללי, כי תושבת מזרח ירושלים, יאסמין ג'אבר, נעצרה על-בשד, כי גיסה בידי חזבאללה בלבנון וכוח קדס של משמרות המהפכה במטרה לסייע בגיוס פעילים נוספים מקרב אזרחי ישראל ותושבי יהודה ושומרון. מחקירת שירות הביטחון הכללי עלה, כי הצעירה זוהתה וסומנה על-ידי אנשי חזבאללה במסגרת השתתפותה בכנס בלבנון אליו יצאה בשנת 2015. בביקור נוסף של ג'אבר בלבנון בשנת 2016, היא קושרה על-ידי עטאיא אבו סמהדנא ומחמד אלחאג' מוסא, המוכרים כפעילים ביחידת הפיגועים המשותפת של כוח קדס וחזבאללה, לפעיל טרור בכיר ביחידה זו בשם ג'עפר קביסי, המוכר כמעורב בניסיונות נוספים לגייס גורמים בישראל וביהודה ושומרון לפעילות טרור. מאז גיוסה על-ידי חזבאללה, עמדה ג'אבר בקשר חשאי עם מפעילה באמצעות העברת מסרים חשאיים מוסכמים ברשתות החברתיות בהתאם לתדרוך ביטחוני ולהנחיות שקיבלה מחזבאללה. יחד עימה נעצרו לחקירה חשודים נוספים מקרב מכריה ממזרח ירושלים וראמאללה, שנחשדו כמעורבים בפעילות במסגרת חוליה בראשותה (שירות הביטחון הכללי, 17 בספטמבר 2020).

◀ בנובמבר 2021 עדכן שר הביטחון לשעבר, בני גנץ, כי איראן ניסתה להעביר בשנת 2018 חומרי נפץ ליהודה ושומרון באמצעות כלי טיס בלתי מאויש. בכנס הביטחוני-מדיני של המכון למדיניות ואסטרטגיה באוניברסיטת רייכמן אמר השר, כי בפברואר 2018 שיגרה איראן כלי טיס בלתי מאויש מסוג שאהד-141 משדה התעופה T4 בסוריה, שנשא חומר נפץ מסוג TNT. הכתב"מ יורט סמוך לבית שאן ויעדו היה, להערכת צה"ל, גורמי טרור ביהודה ושומרון (Ynet, 23 בנובמבר 2021).

◀ בנובמבר 2022 אמר ראש אמ"ן, אלוף אהרון חלויה, כי מערכת הביטחון הישראלית מזהה טביעות אצבע איראניות גם ביהודה ושומרון, ולא רק בעזה. בכנס המכון למחקרי ביטחון לאומי (INSS) ציין ראש אמ"ן, כי קיימת הבנה שאם איראן תמשיך לממן ולתמרץ את הטרור הפלסטיני, בדגש על יהודה ושומרון, הדבר עשוי להעסיק את ישראל יותר מאתגרים אחרים (הארץ, 21 בנובמבר 2022).

התפתחות המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית

◀ המעורבות האיראנית בזירה הפלסטינית, לרבות ביהודה ושומרון, החלה כבר בשנות ה-90 של המאה העשרים, כאשר כוח קדס של משמרות המהפכה פעל לעידוד ביצוע פיגועי טרור נגד ישראל ולמימון מבצעים. הכוח היה מעורב בהברחת אמצעי לחימה לרצועת עזה וליהודה ושומרון. הוא סייע למרבית ארגוני הטרור הפלסטינים, ובראשם חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין, באספקת אמצעי לחימה, בהעברת סיוע טכני-מבצעי הכולל ידע לייצור אמצעי לחימה מתוצרת עצמית, באימונים, בהדרכה ובהעברת כספים למימון שוטף של פעולות בהיקף של מיליוני דולרים בשנה. בתקופת האנתפאדה השנייה סייעה איראן לארגוני הטרור, שפעלו ביהודה ושומרון וברצועת עזה. הסיוע נעשה ישירות או באמצעות חזבאללה.

◀ בעקבות השתלטות חמאס על רצועת עזה ביוני 2007 הועתק עיקר הסיוע האיראני לרצועת עזה. כוח קדס העניק לחמאס ולג'האד האסלאמי בפלסטין סיוע צבאי לצד סיוע כספי, מדיני והסברתי. איראן ראתה בכינון שלטון חמאס ברצועה מנוף חשוב לניהול המאבק המזוין נגד ישראל ואמצעי לקידום השפעתה בזירה הפלסטינית. חשיפתו של העורך הישראלי לירי רקטות בעת סבבי העימותים בין ישראל לארגוני הטרור ברצועה המחישה לאיראנים את התועלת הרבה הטמונה בבניית התשתית הצבאית עבור חמאס והג'האד האסלאמי בפלסטין.

פגישת מנהיג איראן ח'אמנהאי וראש הלשכה המדינית של חמאס, אסמאעיל הניה (אתר מנהיג איראן, 12 בפברואר 2012)

◀ מבצע "צוק איתן" בקיץ 2014 סיפק להנהגה האיראנית הזדמנות נוספת לבטא את תמיכתה בארגוני הטרור הפלסטינים. המשטר האיראני ראה במבצע הזדמנות לשקם את יחסי איראן עם חמאס, שנפגעו בעקבות תמיכת חמאס באופוזיציה הסורית עם פרוץ מלחמת האזרחים בסוריה. שיקום היחסים עשוי היה לאפשר לטהראן להשיג דריסת רגל מחודשת ברצועת עזה, להגביר את השפעתה בזירה הפלסטינית ולחזק את לכידות "מחנה

ההתנגדות". חמאס מצדה הבינה, כי היא זקוקה יותר מתמיד לאיראן כמשענת פיננסית ומבצעית, במיוחד לנוכח הידרדרות יחסיה עם מצרים בעקבות נפילת שלטון תנועת האחים המוסלמים במצרים בקיץ 2013.

◀ הרצון האיראני לנצל הזדמנות זו ניכר היטב בהצהרותיהם של בכירים איראנים, ובראשם המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי. ב-23 ביולי 2014 נשא ח'אמנהאי נאום לרגל "יום ירושלים העולמי" המצוין מדי שנה ביום שישי האחרון של חודש רמצ'אן. מנהיג איראן לא הסתפק בהבעת תמיכה בפלסטינים אלא קרא באופן חריג לחימוש הגדה המערבית. בכירים איראנים נוספים חרו-החזיקו אחריו. מפקד חיל האוויר של משמרות המהפכה, אמיר-עלי חאג'זאדה (Amir-Ali Hajizadeh), הצהיר, כי חימוש הפלסטינים בגדה המערבית יזרז את חיסולה של ישראל (פארס, 25 ביולי 2014). זרוע הבסיג' של משמרות המהפכה הודיעה על פתיחת חשבון בנק שנועד לגיוס כספים לחימוש הפלסטינים, בהתאם להנחיית המנהיג ח'אמנהאי (פארס, 24 ביולי 2014). בשנים האחרונות שבו והדגישו בכירים איראנים את הנחיית ח'אמנהאי לחמש גם את הגדה המערבית. כך, למשל, הזכיר יועצו הצבאי של מנהיג איראן ומפקד משמרות המהפכה לשעבר, יחיא רחים צפוי (Yahya Rahim Safavi), ביוני 2019 את קריאת מנהיג איראן והצהיר, כי האסטרטגיה של חימוש הגדה המערבית נמצאת בעיצומה בהתאם להנחיית המנהיג, אף כי מאמציה של איראן להעביר טילים לגדה המערבית טרם הצליחו. הוא ציין, כי "הג'האד הקדוש החמוש" הפך כיום לפופולארי יותר הן בעזה והן בגדה המערבית (סוכנות הידיעות הפלסטינית צפא, 7 ביוני 2019).

"צריך לחמש את הגדה המערבית כמו עזה" (כרזה מאתר מנהיג איראן, 25 בנובמבר 2014)

◀ עם זאת, מגמת ההתקרבות בין איראן לחמאס נבלמה בעקבות התייצבות חמאס בראשית 2015 לצד סעודיה בעקבות המתקפה הצבאית הסעודית בתימן (מבצע "סופה נחרצת") במרץ 2015. עם תחילת המתקפה פרסמה חמאס הודעת תמיכה בנשיא תימן המודח והביעה למעשה תמיכה במתקפה הסעודית. הודעה זו נתפסה בעיני איראן כסטירת לחי נוספת מצד חמאס וכעדות להעדפתה את קידום קשריה עם ערב הסעודית והמחנה הסוני על פני הידוק קשריה עם טהראן. ביקור, שקיים מנהיג חמאס, ח'אלד משעל, בערב הסעודית ביולי 2015 הביא להעמקת המשבר בין איראן לחמאס ולביטול ביקור מתוכנן של משלחת חמאס באיראן, הגם שהקשר בין איראן לזרוע הצבאית של חמאס נמשך חרף המתוחות ברמה המדינית. במישור המעשי, יכולתה של איראן להעביר רקטות מתקדמות ואמצעי לחימה לארגוני הטרור בעזה דרך היבשה, הים ומערכת המנהרות המסופעת הוגבלה באופן משמעותי בעקבות מבצע "צוק איתן" והמערכה המצרית האינטנסיבית נגד המנהרות שבגבול מצרים עם רצועת עזה. בו בזמן, חייבו ההתפתחויות בעיראק ובסוריה את איראן להשקיע את עיקר מאמציה בבלימת דאעש

ובהגנה על משטר הנשיא אסד. אילוצים אלה הנובעים מסדר עדיפויות אסטרטגי של איראן הגבילו במידה ניכרת את יכולתו של כוח קדס להשקיע תשומות חריגות בקידום יעדי המשטר האיראני מול הזירה הפלסטינית.¹

"סלימאני, מאיתנו, תושבי פלסטין", מסר של תמיכה במפקד כוח קדס לשעבר, קאסם סלימאני, ממזרח ירושלים (דף הפייסבוק Haj.Qasem.Soleimani, 13 באפריל 2015)

◀ החל מסוף 2017 חלה התקרבות מחודשת ביחסים בין איראן וחמאס. ההתקרבות באה לידי ביטוי בריבוי משלחות חמאס שביקרו באיראן ובהתבטאויות פומביות של בכירי חמאס על חשיבות הסיוע הצבאי שמעניקה איראן. לשיפור הקשרים תרמו חילופי הגברי בחמאס ועליית אנשי הזרוע הצבאית, ובעיקר יחיא אלסנאר, לעמדות השפעה בארגון.² בנוסף על כך, מעבירה איראן סיוע למשפחות שהידים פלסטינים ברצועת עזה וביהודה ושומרון באמצעות אגודת הצדקה אלנצאר, הפועלת ברצועה ומזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין. הכספים מועברים לאגודה על ידי קרן השהיד האיראנית, המהווה ערוץ להעברת כספים המיועדים לתמיכה במעטפת החברתית התומכת בארגוני הטרור.³

¹ להרחבה ראו פרסום מרכז המידע מ-29 באוקטובר 2015: "דיוקנו של קאסם סלימאני, מפקד כוח קדס של משמרות המהפכה האיראנים, מחולל החתרנות והטרור האיראנים במזרח התיכון וברחבי העולם".

² ראו בהקשר זה פרסום מרכז המידע מ-7 בינואר 2018: "ההתקרבות בין איראן לחמאס: תמונת מצב".

³ ראו בהקשר זה פרסום מרכז המידע מ-9 בפברואר 2020: "סיוע איראני לטרור הפלסטיני: חלוקת כספים איראניים למשפחות שהידים ברצועת עזה ע"י אגודת הצדקה אלנצאר המזוהה עם הג'האד האסלאמי בפלסטין".